

Rada
Európskej únie

V Bruseli 13. mája 2024
(OR. en)

9801/24

EDUC 165
JEUN 107
DIGIT 134
RECH 221
SOC 352

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o podpore politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov s cieľom vytvoriť európsky vzdelávací priestor

Delegáciám v prílohe zasielame uvedené závery Rady, ktoré Rada (vzdelávanie, mládež, kultúra a šport) schválila na zasadnutí 13. mája 2024.

**Závery Rady o podpore politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy
vychádzajúcej z dôkazov s cieľom vytvoriť európsky vzdelávací priestor**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

pripomínajúc texty prijaté v rámci Únie o vzdelávaní a o vede pre politické záležitosti,

UVEDOMUJÚC SI

1. úsilie členských štátov Únie na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni a ich inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy o zabezpečenie kvalitného a inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých;
2. početné výzvy, ktorým dnes čelí vzdelávanie a odborná príprava a ktoré musia riešiť tvorcovia politik a pedagogickí pracovníci vrátane učiteľov, školiteľov, pedagógov, vedúcich pracovníkov inštitúcií vzdelávania a odbornej prípravy a zamestnancov vysokoškolského vzdelávania;
3. príspevok výskumu a údajov k poznatkom a kvalitným informáciám týkajúcim sa politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a k analýze vzdelávacích, spoločenských a hospodárskych výziev;
4. že absolútna istota je pri prijímaní rozhodnutí vzhľadom na rozsah a zložitosť systémov vzdelávania a odbornej prípravy nereálna,

VZHLADOM NA TO, ŽE

5. vzdelávanie a odborná príprava sú pre svoj významný vplyv na spoločnosť ako celok a profesijný rozvoj, osobné naplnenie a blaho každého jednotlivca kľúčovou a vysoko viditeľnou oblasťou vo verejnej sfére;
6. pojem „dôkazy“ znamená informácie, ktoré sa systematicky a vedecky zhromažďujú, analyzujú a hodnotia v záujme navrhovania a tvorby politík, vykonávanie programov, hodnotenie a prax. Tieto dôkazy môžu pochádzať z rôznych zdrojov a môžu mať rôzne formy vrátane výskumu, monitorovania, hodnotenia, systematických preskúmaní, kvantitatívnych a kvalitatívnych overených údajov, praktických skúseností a konsenzu odborníkov. Na účely týchto záverov sa dôraz kladie na dôkazy získané z výskumu a údajov;
7. „politiku a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcu z dôkazov“ preto možno definovať ako zber, kombinovanie a hodnotenie viacerých spoľahlivých zdrojov informácií vrátane najlepších dostupných a najrelevantnejších dôkazov z výskumu a/alebo údajov ako krok smerom k zlepšeniu politiky a praxe vo vzdelávaní a odbornej príprave;
8. zatiaľ čo dôkazy z výskumu a/alebo údajov by mali zohrávať kľúčovú úlohu pri tvorbe politík a praxi v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, je potrebné zohľadniť diferencované vzájomné pôsobenie iných kľúčových aspektov. Patria medzi ne osobné a odborné skúsenosti, hodnoty, normy, praktické odôvodnenie, pohľady zainteresovaných strán, technické odborné znalosti, kontextové znalosti a politické, sociálne a hospodárske aspekty. Pojem „vychádzajúci z dôkazov“ preto opisuje tvorbu politík a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy lepšie ako pojem „založený na dôkazoch“;
9. využívanie dôkazov v politikách a postupoch v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sa musí začleňovať do kontextu; malo by byť prispôbené osobitným potrebám, skúsenostiam, kultúram a okolnostiam na príslušnej úrovni riadenia a vzdelávaciemu a vyučovaciemu prostrediu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy. To, čo sa ukáže ako účinné a relevantné v jednom kontexte, nemusí nevyhnutne v inom kontexte priniesť rovnaké výsledky. V tejto súvislosti zohráva kľúčovú úlohu odborný úsudok tvorcov politík a pedagogických pracovníkov,

SÚHLASÍ, ŽE

10. vysokokvalitné, relevantné a dostupné dôkazy zabezpečené silným výskumným ekosystémom a dátovou infraštruktúrou v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sú dôležitým predpokladom politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov;
11. zohľadňovanie dôkazov a ich účinné využívanie je súčasťou profesionality tvorcov politik a pedagogických pracovníkov,

ZDÔRAZŇUJE, ŽE

12. dôkazy pochádzajúce z kvalitných údajov a výskumu o tom, čo pre koho v akom kontexte a pre ktoré ciele funguje, poskytujú silnejší základ pre politiku a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy; dôkazy najmä:
 - a) zvyšujú dôveru v tvorcov politik, výskumných pracovníkov, pedagogických pracovníkov a spoločnosť ako celok a medzi nimi;
 - b) pomáhajú riešiť súčasné výzvy, identifikovať potreby a pripravovať budúce politické rozhodnutia, pretože uľahčujú posudzovanie vplyvu pri navrhovaní politik a reformách;
 - c) sú nevyhnutné na hodnotenie účinnosti, efektívnosti, súdržnosti a relevantnosti vykonávaných politických opatrení a investícií. Výsledky hodnotenia sa premietajú do cyklu spätnej väzby v oblasti politik a pomáhajú nasmerovať financovanie a zdroje na stratégie, ktoré majú vyššiu šancu na úspech, čím sa maximalizuje vplyv politických rozhodnutí a investícií do vzdelávania a odbornej prípravy;
 - d) prispievajú k ďalšiemu profesionálnemu rozvoju tvorcov politik a pedagogických pracovníkov;

13. politika a prax vo vzdelávaní a odbornej príprave vychádzajúca z dôkazov podporuje inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy a ich vzdelávacie prostredia a postupy výučby a učenia sa a má potenciál zlepšiť vzdelávacie výstupy. Pedagogickí pracovníci sú schopní formovať vzdelávanie a odbornú prípravu okrem iného pomocou metód, ktoré preukázali svoju účinnosť;
14. v kontexte vyznačujúcom sa rôznymi názormi a rozsiahlymi verejnými diskusiami politika a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúca z dôkazov ponúkajú jasnejšie a objektívne zdokumentované informácie o potrebách, vplyvoch a uskutočniteľnosti, čím prispievajú k spoločenskému povedomiu a akceptácii,

URČUJE TIETO ŠTYRI PRIORITY S CIEĽOM PODPOROVAŤ POLITIKU A PRAX V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY VYCHÁDZAJÚCEJ Z DÔKAZOV S CIEĽOM VYTVORIŤ EURÓPSKY VZDELÁVACÍ PRIESTOR S RIADNYM OHĽADOM NA VNÚTROŠTÁTNE, REGIONÁLNE A MIESTNE PRÁVOMOCI VO VZDELÁVANÍ A ODBORNEJ PRÍPRAVE

I. **PODPOROVAŤ POZITÍVNE ZMÝŠĽANIE V SÚVISLOSTI S POLITIKOU A PRAXOU V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY VYCHÁDZAJÚCOU Z DÔKAZOV A ĎALEJ STIMULOVAŤ VÝSKUM V OBLASTI VZDELÁVANIA**

Členské štáty a Komisia by v súlade so svojimi právomocami mali:

- a) **d'alej podporovať** rozvoj robustného výskumného ekosystému, ktorý zabezpečí relevantný, prístupný a vysokokvalitný výskum v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, pričom sa zohľadní význam bezpečnosti a integrity výskumu;
- b) **podporovať a stimulovať** aktívne zapojenie výskumných pracovníkov a pedagogických pracovníkov do politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vytváraním príležitostí a podporných štruktúr;

- c) **nabádat'** pedagogických pracovníkov, aby prispievali k výskumu v oblasti vzdelávania a zúčastňovali sa na ňom;
- d) **nabádat'** tvorcov politík, výskumných pracovníkov a zainteresované strany, aby pri šírení výsledkov výskumu prijímali jasné a ciele opatrenia v oblasti komunikácie;
- e) **využívať'** výsledky výskumu pri navrhovaní politík na posúdenie účinkov a vplyvu vzdelávacích opatrení alebo reforiem s cieľom zvýšiť ich efektívnosť a účinnosť;
- f) **podporovať'** partnerské učenie v záujme lepšej výmeny postupov a skúseností, pokiaľ ide o účinné využívanie dôkazov pri tvorbe politík a v praxi. Využívať existujúce odborné znalosti členských štátov, ako aj regionálnych, národných, európskych a medzinárodných organizácií, ako sú OECD, UNESCO, Medzinárodná asociácia pre hodnotenie výsledkov vzdelávania (IEA), Svetová banka a iné, a skúmať spoluprácu, výmeny a partnerstvá;
- g) **zvážiť mapovanie a analýzu** úspešných politík a postupov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcich z dôkazov s cieľom identifikovať kľúčové faktory účinnosti a stimulovať synergie.

Členské štáty by mali:

- a) **nabádať** tvorcov politik, vzdelávacie orgány, inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy a zainteresované strany, ako aj pedagogických pracovníkov, aby pri identifikácii vzdelávacích potrieb a vymedzovaní opatrení na ich riešenie využívali dôkazy a aby tieto opatrenia priebežne hodnotili a prispôbovali.

Komisia by s náležitým ohľadom na subsidiaritu mala:

- a) **vytvárať** a **stimulovať** príležitosti na výskum v oblasti vzdelávania, partnerské učenie, partnerstvá a politické experimentovanie pre všetky členské štáty, zainteresované strany a sprostredkovateľské organizácie, pokiaľ ide o politiku a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcu z dôkazov, a to prostredníctvom programov EÚ, ako je Erasmus+ vrátane jeho kľúčovej akcie 3, Horizont Európa vrátane jeho nástroja politickej podpory a Nástroj technickej podpory;
- b) **posilniť** opatrenia na úrovni EÚ na stimuláciu a podporu politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúce z dôkazov, najmä Monitor vzdelávania a odbornej prípravy, Eurydice, činnosti stálej skupiny pre ukazovatele a referenčné hodnoty, Spoločné výskumné centrum, stredisko Cedefop, Európsku nadáciu pre odborné vzdelávanie, vzdelávacie laboratórium pre investície do kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy, Európske fórum vedeckých poradcov, mechanizmus vedeckého poradenstva a platformu Knowledge4Policy.

II. POSILNIŤ BUDOVANIE KAPACÍT VŠETKÝCH AKTÉROV V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY, ABY MOHLI VYUŽÍVAŤ DÔKAZY A PREKONÁVAŤ VÝZVY V PRODUKCII, MEDIÁCII A VYUŽÍVANÍ VÝSKUMU

Členské štáty by mali:

- a) **podporovať** výskumnú a dátovú gramotnosť medzi tvorcami politík a pedagogickými pracovníkmi, čo im umožní prístup k výskumu, jeho porozumenie, účasť na ňom a účinné uplatňovanie výskumu, ktorý je relevantný pre ich špecifickú situáciu;
- b) **podporovať** počiatočnú odbornú prípravu učiteľov a kontinuálny profesijný rozvoj s cieľom zohľadniť a podporiť prax vychádzajúcu z dôkazov vrátane pedagogiky, vyučovania a riadenia škôl, ako aj odbornú prípravu a profesijný rozvoj pedagogických pracovníkov vo všetkých sektoroch;
- c) **podporovať** výskumných pracovníkov, aby rozvíjali gramotnosť v oblasti „politiky a praxe“, a to zapájaním tvorcov politík a pedagogických pracovníkov do celého výskumného procesu;
- d) **podporovať a posilňovať** sprostredkovateľské štruktúry a/alebo organizácie, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri prekonávaní priepasti medzi výskumom v oblasti vzdelávania, politikou, praxou a spoločnosťou ako celkom;
- e) **preskúmať** vytvorenie alebo **podporu** osobitných jednotiek v rámci orgánov verejnej správy v oblasti vzdelávania, ktoré podporujú a posilňujú politiku a prax vychádzajúcu z dôkazov.

III. PODPOROVAŤ VYUŽÍVANIE ÚDAJOV V POLITIKE A PRAXI V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY VYCHÁDZAJÚCEJ Z DÔKAZOV

Členské štáty a Komisia by v súlade so svojimi právomocami mali:

- a) **zvážiť začlenenie** požiadaviek na údaje od začiatku spustenia akejkoľvek vzdelávacej politiky/činnosti s cieľom maximalizovať poznatky o jej vykonávaní a hodnote a podporiť predkladanie dôkazov;
- b) **usilovať sa o to**, aby boli údaje vyhľadateľné, prístupné, interoperabilné a opätovne použiteľné (FAIR). Podporovať dostupnosť FAIR a otvorených údajov, prístup k nim a ich využívanie na podporu politiky a praxe vychádzajúcej z dôkazov;
- c) **zabezpečiť**, aby zber a analýza údajov vo vzdelávaní a odbornej príprave ponúkali pridanú hodnotu úmernú investovaným zdrojom;
- d) **preskúmať** možnosti umelej inteligencie pri spracúvaní, analýze a využívaní údajov s prihliadnutím na otázky kvality, objektívnosti a dôvery.

Členské štáty by mali:

- a) **zvážiť preskúmanie stratégie** pre FAIR údaje o vzdelávaní a odbornej príprave, ktorá by sa zaoberala zberom, poskytovaním a šírením údajov, berúc do úvahy:
 - i) spoľahlivé opatrenia na ochranu údajov na ochranu citlivých informácií vrátane informácií o učiacich sa, ako aj aspektov ochrany súkromia a bezpečnosti údajov o vzdelávaní a odbornej príprave;
 - ii) význam vysokokvalitných výskumných nástrojov na zabezpečenie získavania spoľahlivých údajov, ktoré sú relevantné pre tvorbu politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;

- iii) rozptýlený charakter údajov o vzdelávaní a odbornej príprave vo verejných a súkromných oblastiach;
 - iv) význam uľahčovania dostupnosti a prenosnosti údajov vrátane kvality metaúdajov;
- b) **pokračovať** v úsilí o spoločný zber údajov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy; **zvážiť** preskúmanie investícií do nákladovo efektívneho prístupu k administratívnym údajom a ich jednotného využívania;
- c) **pokračovať** v investovaní do spoľahlivej dátovej infraštruktúry, najmodernejšej analýzy údajov, tvorby hodnoty údajov a inovácie údajov. Politika a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúca z dôkazov si vyžaduje kvalitné údaje a údaje FAIR na individuálnej a systémovej úrovni.

Komisia by s náležitým ohľadom na subsidiaritu mala:

- a) **presadzovať a podporovať** výmenu údajov o vzdelávaní a odbornej príprave a najlepších postupov medzi členskými štátmi a v relevantných prípadoch medzi verejnými a súkromnými doménami. Podeliť sa o dôkazy a poskytovať usmernenia a podporu členským štátom pri vykonávaní účinných postupov, metodík v oblasti údajov a nariadení Únie v oblasti ochrany súkromia týkajúcich sa údajov o vzdelávaní a odbornej príprave.

IV. ĎALEJ ROZVÍJAŤ VZDELÁVACIE LABORATÓRIUM PRE INVESTOVANIE DO KVALITNÉHO VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY AKO NÁSTROJ ÚNIE NA PODPORU POLITIKY V OBLASTI VZDELÁVANIA A ODBORNEJ PRÍPRAVY VYCHÁDZAJÚCEJ Z DÔKAZOV S CIEĽOM VYTVORIŤ EURÓPSKY VZDELÁVACÍ PRIESTOR

Komisia by s náležitým ohľadom na subsidiaritu mala:

- a) po konzultácii s členskými štátmi a prípadne regionálnymi a miestnymi orgánmi **rozšíriť** rozsah pôsobnosti vzdelávacieho laboratória pre investovanie do kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy na širšiu oblasť politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov; **zabezpečiť**, aby účasť na činnostiach vzdelávacieho laboratória zostala dobrovoľná;
- b) **vytvoriť** nové dôkazy a sprístupniť existujúce dôkazy tvorcom politík EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy; **zriadiť** databázu informácií vybavenú nástrojmi uľahčujúcimi prístup k politickým a praktickým poznatkom vychádzajúcim z dôkazov, ktoré budú vymedzené podľa ich príslušných oblastí vplyvu a kapacít na riešenie problémov; **posilniť** identifikáciu príkladov nákladovo efektívnych investícií do vzdelávania a odbornej prípravy; **preskúmať** synergie so sieťou Eurydice;
- c) **organizovať** činnosti zamerané na budovanie kapacít s cieľom zlepšiť zručnosti a kompetencie tvorcov politík zapojených do politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov. Nástroje odbornej prípravy by sa mali prispôbiť rôznym úrovniam tvorby politík a príslušným etapám, pokiaľ ide o pokrok členských štátov v tvorbe politík v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov;

- d) **podporovať** vytváranie partnerstiev medzi výskumnou obcou v oblasti vzdelávania, tvorcami politik a pedagogickými pracovníkmi; **podporovať** sieť sprostredkovateľských organizácií EÚ, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri prekonávaní priepasti medzi výskumom v oblasti vzdelávania, politikou, praxou a spoločnosťou ako celkom;
- e) **spolupracovať** s medzinárodnými organizáciami, ako sú OECD, UNESCO, IEA a Svetová banka, s cieľom vytvoriť a využívať synergie a zároveň zabrániť duplicitě práce na podpore politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov;
- f) **podporovať** nepretržitý dialóg a výmenu informácií medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o politiku a prax v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcu z dôkazov, a to aj prostredníctvom spoločenstva pre prax v oblasti kontrafaktuálneho hodnotenia vplyvu politik vzdelávania;
- g) **predložiť** výboru pre vzdelávanie pracovný plán vzdelávacieho laboratória pre investovanie do kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom získať spätnú väzbu na účely jeho optimalizácie s ohľadom na potreby a obavy členských štátov; **podávať správy** výboru pre vzdelávanie a pravidelne s ním v tejto veci **spolupracovať**;
- h) **naplánovať** dostatočné zdroje s cieľom zabezpečiť, aby činnosti vzdelávacieho laboratória mali zmysluplný vplyv.

Členské štáty by mali:

- a) **preskúmať** účasť na aktivitách, ktoré ponúka vzdelávacie laboratórium; **podeliť** sa o svoje poznatky počas špecializovaných diskusií výboru pre vzdelávanie, aby sa neustále zvyšovala účinnosť a kvalita vzdelávacieho laboratória,

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, aby v súlade so svojimi právomocami:

spolupracovali na nadviazaní na tieto závery v kontexte prebiehajúcej práce v strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave s cieľom vytvoriť európsky vzdelávací priestor,

VYZÝVA KOMISIU, ABY

podporila tieto závery tak, že pri vypracúvaní a navrhovaní nových iniciatív v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy zaujme prístup vychádzajúci z dôkazov; **pracovala** na návrhoch na základe odborného stanoviska stálej skupiny pre ukazovatele a referenčné hodnoty; **stanovila priority** a zohľadnila názory a obavy členských štátov vyjadrené Radou a jej špecializovaným prípravným orgánom, výborom pre vzdelávanie,

POVERUJE VÝBOR PRE VZDELÁVANIE, ABY

- a) **venoval osobitnú pozornosť** využívaniu dôkazov pri skúmaní návrhov, ktoré Komisia predložila Rade, alebo návrhov záverov a uznesení Rady;
- b) v prípade potreby **vydal stanovisko** ku každému návrhu ukazovateľa alebo cieľa EÚ, ktorý má vplyv na oblasť vzdelávania a odbornej prípravy.